

HRVATSKI SABOR

Odbor za gospodarstvo

Klasa: 400-06/22-01/35

Urbroj: 6521-6-22

Zagreb, 22. studenoga 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu
- izvješće s rasprave,

Uz Prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu, podnose se i:

- Prijedlozi financijskih planova izvanproračunskih korisnika za 2023. godinu i projekcija planova za 2024. i 2025. godinu, za:
 - Hrvatske vode
 - Hrvatske ceste d.o.o.
 - Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
 - Hrvatsku agenciju za osiguranje depozita
 - Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
 - Centar za restrukturiranje i prodaju
 - Hrvatske autoceste d.o.o.
 - HŽ putnički prijevoz d.o.o.
 - HŽ Infrastruktura d.o.o.

Odbor za gospodarstvo Hrvatskoga sabora je na 50. sjednici održanoj 22. studenoga 2022. godine razmotrio Prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora, podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 14. studenoga 2022. godine.

Odbor je na temelju članka 179. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, o navedenom Prijedlogu državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu (zajedno s pripadajućim aktima) raspravljao u svojstvu zainteresiranoga radnog tijela u okviru objedinjene rasprave zajedno sa Konačnim prijedlogom zakona o izvršavanju Državnog proračuna za 2023. godinu.

U uvodnom izlaganju predstavnik predlagatelja iz Ministarstva financija je istaknuo da se u 2023. godini predviđa usporavanje gospodarske aktivnosti u Republici Hrvatskoj.

Realni rast BDP-a iznositi će 0,7%, a bit će ostvaren isključivo pod utjecajem domaće potražnje, dok će doprinos neto inozemne potražnje ostati negativan.

Najznačajniji doprinos rastu tijekom sljedeće godine tako bi trebao doći od državne potrošnje i investicija.

Inflacija bi u 2023. godini trebala usporiti na 5,7 posto, uslijed iščezavanja poremećaja u opskrbnim lancima, niže razine uvezene inflacije, kao i visoke osnovice iz 2022. godine.

Na tržištu rada se u 2023. godini ipak ne očekuju izraženija negativna kretanja, dijelom pod utjecajem kroničnog manjka ponude radnika, pa će tako broj zaposlenih zabilježiti blago povećanje, dok će se stopa nezaposlenosti zadržati na ovogodišnjoj razini.

Snažniji gospodarski rast očekuje se nakon 2023. godine (s projiciranim gospodarskim rastom od 2,7% odnosno 2,6% u 2024. te 2025. godini) uz očekivano jenjavanje inflacijskih pritisaka, jačanje vanjske potražnje te nastavak rasta realnih plaća.

Uzevši u obzir makroekonomska očekivanja, u 2023. godini ukupni prihodi državnog proračuna planirani su u iznosu od 24,9 milijardi eura i bilježe rast od 9%, dok su za 2024. godinu projicirani u iznosu od 24,8 milijardi eura, a za 2025. godinu u iznosu od 25,8 milijardi eura.

Porezni prihodi u 2023. godini rastu za 4,8% i projicirani su u iznosu od 13,3 milijarde eura. U narednim godinama, očekuje se njihov daljnji rast pa su tako u 2024. godini projicirani u iznosu od 14 milijardi eura, odnosno uz međugodišnji rast od 5,1%, dok se u 2025. godini očekuju u iznosu od 14,7 milijardi eura i bilježe rast od 5%.

Prihod od poreza na dobit za 2023. godinu planiran je u iznosu od 1,6 milijardi eura, dok je u 2024. i 2025. godini projiciran u iznosu od 1,7 milijardi eura.

Projekcija prihoda od poreza na dodanu vrijednost temeljena je na makroekonomskim pretpostavkama, koje uključuju rast osobne potrošnje, turističkih usluga, rashoda države za intermedijarnu potrošnju, investicije te socijalne transfere u naravi. Tako se u 2023. godini planira ostvariti 9,1 milijarda eura prihoda od PDV-a (rast od 6,2%), dok projekcije za 2024. godinu iznose 9,7 milijardi eura, odnosno 10,2 milijarde eura za 2025. godinu.

Prihod od posebnih poreza i trošarina planira u iznosu od 2,2 milijarde eura u 2023. godini i 2024. godini, a u 2025. godini se projicira u iznosu od 2,3 milijarde eura.

Projekcije prihoda po osnovi doprinosa za razdoblje 2023. - 2025. temeljene su na očekivanom kretanju rasta nominalnih bruto plaća i zaposlenosti. U 2023. godini u državni proračun planira se prikupiti 4 milijarde eura prihoda od doprinosa za mirovinsko osiguranje (rast od 8,2%), dok projekcija za 2024. godinu iznosi 4,2 milijarde eura, a za 2025. godinu 4,4 milijarde eura.

Značajan učinak na prihode proračuna imaju i pomoći EU (sredstva iz prethodnog, ali i novog Višegodišnjeg financijskog okvira 2021. - 2027., Mehanizma za oporavak i otpornost kao i sredstva iz Fonda solidarnosti EU. Sukladno navedenom, ukupno planirani prihodi od pomoći u 2023. godini bilježe značajan rast od 32,8% te iznose 5 milijardi eura, dok u 2024. i 2025. godini iznose 4 milijarde eura.

Što se tiče rashoda u 2023. godini ukupni rashodi planirani su u iznosu od 26,7 milijardi eura, što je 8,8% ili 2,1 milijardu eura više u odnosu na tekući plan za 2022. godinu.

U 2024. godini ukupni rashodi planirani su na razini od 25,6 milijardi eura, a u 2025. godini projiciraju se na razinu od 25,9 milijardi eura.

Povećanje rashoda u iznosu od 2,1 milijardu kuna u 2023. godini rezultat je povećanih izdvajanja za:

- rashode za zaposlene - 456,7 milijuna eura
- socijalnu skrb i održivost mirovinskog sustava:
 - mirovine i mirovinska primanja - 512,7 milijuna eura
 - socijalne naknade i pomoći (zajamčena minimalna naknada, osobna invalidnina, status roditelja njegovatelja) - 25,6 milijuna eura
- nastavak provedbe demografskih mjera:

- rodiljne i roditeljske potpore - 40,4 milijuna eura
- prehrana za učenike u osnovnim školama - 72,2 milijuna eura
- subvencioniranje stambenih kredita -13,9 milijuna eura
- fiskalna održivost dječjih vrtića - 14,6 milijuna eura
- transfer Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje - 74,8 milijuna eura
- nastavak obnove od potresa - 270,8 milijuna eura
- investicijski projekti uključujući ulaganja u obrazovanje i zdravstvo:
 - projekti opremanja i energetska obnove obrazovne infrastrukture (Mehanizam za oporavak i otpornost) -193,3 milijuna eura,
 - kapitalne investicije ustanova u zdravstvu (Mehanizam za oporavak i otpornost) -131,9 milijuna eura investicijski razvojni projekti
 - projekti vodnog gospodarstva (Mehanizam za oporavak i otpornost) – 101,6 milijuna eura
 - projekti u okviru operativnih programa Konkurentnost i kohezija i Učinkoviti ljudski potencijali - 94,5 milijuna eura
 - financiranje razlike između ugovorenih i alociranih EU sredstava -100,0 milijuna eura
- zelena i digitalna tranzicija gospodarstva:
 - Projekt Europska inovacija za baterije (EuBatIn VPZEI) financiran iz OPKK - 84,8 milijuna eura
 - Potpore poduzetnicima za prijelaz na energetski učinkovito gospodarstvo - 59,6 milijuna eura (projekt se nastavlja u sljedećim godinama)
- jačanje obrambenih sposobnosti i sigurnosti (vojna oprema i upravljanje granicama, razminiranje) – 86,9 milijuna eura
- diverzifikacija dobavnih pravaca u energetici (izgradnja plinovoda Zlobin – Bosiljevo i povećanje kapaciteta LNG terminala) – 75,0 milijuna eura.

Za provedbu mjera iz proljetnog i jesenskog paketa Vlade Republike Hrvatske u razdoblju od 2023. – 2025. godine osigurano je ukupno 643,2 milijuna eura.

U 2023. godini manjak općeg proračuna prema nacionalnoj metodologiji projiciran je na razini od 1,7 milijardi eura ili 2,4% BDP-a. U 2024. godini isti se projicira u iznosu od 896 milijuna eura ili 1,2% BDP-a, a u 2025. godini u iznosu od 229 milijuna eura ili 0,3% BDP-a.

Očekuje se i daljnje smanjenje udjela javnog duga u BDP-u te će on iznositi 70,2% BDP-a u 2022. odnosno 67,9% BDP-a u 2023. godini. Potom će se i dalje nastaviti smanjivati te će sa 65,5% BDP-a u 2024. godini dosegnuti razinu od 63,5% u 2025. godini.

Nadalje, predstavnik Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) naglasio je da Prijedlog državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023.-2025. na razini razdjela Ministarstva, dakle uključujući sve proračunske korisnike iz resora, po svim izvorima financiranja za 2023. godinu iznos 1.958.794.709 eura, za 2024. godinu 1.408.674.185 eura, te za 2025. godinu 1.409.556.980 eura, dok na razini Ministarstva u užem smislu za 2023. godinu iznosi 1.487.403.488 eura.

U okviru ovog prijedloga proračuna najznačajniji rashodi odnose se na Fondove EU koji iznose 633.615.470 eura za 2023. godinu, od čega prijedlog na razini Ministarstva u užem smislu iznosi 599.074.534 eura. Od navedenog iznosa za promicanje ulaganja u inovacijama i istraživanju, razvoj veza i sinergija između poduzeća, istraživačko razvojnih centara i visokog obrazovanja, poslovnu konkurentnost te aktivnosti jačanja oporavka od krize u kontekstu pandemije COVID-19 planiran je iznos od 174.427.100 eura, za projekte vodnokomunalne infrastrukture 258.842.563 eura (uključujući i nacionalno učešće), te za

promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije, povećanje energetske učinkovitosti u industriji smanjenjem udjela fosilnih goriva uvođenjem alternativnih izvora, povećanje učinkovitosti javne rasvjete (izdaci za zajmove), smanjenje količina otpada koji se odlaže na odlagališta i za projekte iz područja zaštite prirode iznos od 175.937.302 eura.

S obzirom na to da alocirana bespovratna EU sredstva neće biti dostatna do završetka razdoblja prihvatljivosti izdataka, a sukladno obavezama iz potpisanih Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, u okviru izvora općih prihoda i primitaka u 2023. godini planirana su sredstva za provedbu projekata unapređenja javnog vodoopskrbnog sustava u iznosu 125.534.260 eura.

U okviru sredstava Mehanizma za oporavak i otpornost u 2023. godini planirano je ukupno 416.436.454 eura, od čega je 365.629.340 planirano na glavi Ministarstva u užem smislu (bez Ravnateljstva za robne zalihe), dok je ostatak planiran kod Agencije za ugljikovodike i Hamag-Bicro-a. Od sredstava planiranih na glavi Ministarstva najznačajniji dio planiran je na projektima vodnog gospodarstva i to 162,4 milijuna eura, 119,2 milijuna eura za revitalizaciju, izgradnju i digitalizaciju energetskog sustava, poticanje energetske učinkovitosti, toplinarstva i obnovljivih izvora energije te korištenje vodika i novih tehnologija, dok je 75,0 milijuna eura planirano za izgradnju plinovoda Zlobin – Bosiljevo i povećanje kapaciteta LNG terminala, te 105 milijuna eura u 2024. godini.

Dodatno, u 2023. godini planirana su i sredstva fonda solidarnosti za sanaciju šteta nastalih kao posljedica potresa iz ožujka i prosinca 2020. na energetske i vodnokomunalnoj infrastrukturi, u ukupnom iznosu 56.688.157 eura.

Što se tiče izvora financiranja koji utječu na visinu manjka, uključujući izdatke, isti na razini razdjela, dakle uključujući sve proračunske korisnike iz resora za 2023. godinu iznose 586.444.975 eura, od čega se najznačajniji iznos od 388.442.820 eura odnosi na Ministarstvo u užem smislu. U okviru ovih izvora najznačajniji iznos odnosi se na sredstva za provedbu projekata javnog vodoopskrbnog sustava u visini 125.534.260 eura (s obzirom na to da alocirana bespovratna EU sredstva neće biti dostatna do završetka razdoblja prihvatljivosti izdataka, a sukladno obavezama iz potpisanih Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, planirana su sredstva za provedbu ovih projekata iz izvora 11 Opći prihodi i primici).

Također, u 2023. godini dolazi do značajnog povećanja rashoda za potporu kućanstvima i subvencije poduzetnicima za podmirenje troškova energenata (električna energija, toplinarstvo i plin), temeljem Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (Narodne novine, br. 104/22 i 106/22), tako da ovi rashodi u 2023. godini iznose 145.576.999 eura.

Od preostalog iznosa rashoda planiranih u okviru izvora financiranja koji utječu na deficit najveći dio se odnosi na sredstva učešća za EU projekte i to u iznosu 63.447.991 eura.

Prijedloge svojih financijskih planova za 2023. godinu izložili su i predstavnici Hrvatskih voda i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.

Predstavnik Hrvatskih voda je istaknuo da je predloženi Financijski plan ukupnih prihoda za 2023. godinu u ukupnom iznosu od 918.771.938 eura veći je za 20,50% u odnosu na Plan za 2022. godinu i to s osnova prihoda po posebnim propisima, tekućih i kapitalnih pomoći proračunu iz Državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne uprave, kapitalnih i tekućih pomoći temeljem prijenosa EU sredstava, te kapitalnih donacija od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna.

Planirane projekcije za 2024. godinu smanjuju se za 399.604.285 eura, odnosno za 43,49% u odnosu na 2023. godinu, a za 2025. godinu se smanjuju za 15,75% u odnosu na

2024. godinu odnosno za 81.749.229 eura. Smanjenje je prvenstveno iz razloga predviđenog povlačenja sredstava za Projekte financirane sredstvima iz EU fondova. Naime, projekti koji će se financirati iz novog operativnog programa 2021.-2027. više se ne planiraju izvršavati kroz Financijski plan Hrvatskih voda, budući da Hrvatske vode za ovaj program više nemaju ulogu posredničkog tijela razine 2, i novi projekti će se provoditi u Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU).

U strukturi predloženih prihoda za 2023. godinu izvorni prihodi (vodne naknade) – Prihodi po posebnim propisima čine udio od 30,54%, prihodi iz Državnog proračuna 63,72%, a svi ostali prihodi 5,74%.

Prihodi temeljem pomoći iz inozemstva (darovnice) i od subjekata unutar općeg proračuna planirani su u 2023. godini iznosom od 593.940.732 eura koji se planiraju ostvariti temeljem kapitalnih i tekućih pomoći s razdjela Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, razdjela Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije, razdjela Ministarstva poljoprivrede, kapitalnih i tekućih pomoći temeljem prijenosa EU sredstava, kapitalnih pomoći iz proračuna jedinica lokalne uprave i tekućih pomoći od međunarodnih organizacija.

U projekcijama za 2024. godinu ovi prihodi planiraju se iznosima od 227.187.097 EUR što čini 38,94% plana 2023. godinu, i za 2025. godinu 149.662.960 eura što čini 65,88% plana za 2024. godinu.

Prihodi u obliku pomoći temeljem prijenosa EU sredstava planirani su u 2023. godini iznosom od 397.932.216 EUR, veći su za 2,54% u odnosu na Plan 2022. godine, a odnose se na kapitalne pomoći temeljem prijenosa EU sredstava u iznosu od 373.812.330 EUR s razdjela resornog ministarstva (za projekte vodnokomunalne infrastrukture i na tekuće pomoći temeljem prijenosa EU sredstava). Projekcije ovih prihoda za 2024. godinu iznose 205.216.483 eura i manje su u odnosu na 2023. godinu za 48,43%, dok za 2025. godinu iznose 135.181.252 eura, odnosno 34,13% manje u odnosu na 2024. godinu.

Prihodi od imovine planiraju se u 2023. godini iznosom od 1.274.139 eura i prvenstveno predstavljaju prihode od financijske imovine s osnova zateznih kamata, kamata za obročne otplate vodnih naknada i ostalih prihoda od financijske imovine.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknadama u 2023. godini planiraju se iznosom od 283.628.642 eura što čini 31,22% ukupnih prihoda poslovanja, a u projekcijama 2024. i 2025. godini planiraju se ostvariti iznosom od 278.068.884 eura.

U odnosu na rashode, oni su planirani za 2023. godinu i projekcije za 2024. i 2025. godinu u skladu su s planiranim приходima. Ukupni rashodi za 2023. godinu iznose 951.819.917 eura i veći su za 21,75% u odnosu na plan 2022. godine, dok projekcije za 2024. godinu iznose 537.085.232 eura i manje su za 43,57% u odnosu na prijedlog plana za 2023. godinu, a za 2025. godinu iznose 449.894.368 eura i manji su za 16,23% u odnosu na 2024. godinu.

U strukturi ukupnih rashoda za 2023. godinu rashodi poslovanja čine udio od 90,89% i iznose 865.191.438 EUR dok rashodi za nabavu nefinancijske imovine iznose 86.628.479 EUR (9,11%).

Najveći udio u rashodima poslovanja čine Ostali rashodi i iznose 644.795.261 eura, a odnose se na kapitalne pomoći iz EU sredstava i kapitalne pomoći trgovačkim društvima u javnom sektoru vezanih uz sufinanciranje iz programa investicijskih aktivnosti (program 1003), odnosno ulaganja u vodnokomunalnu infrastrukturu.

Predstavnik Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (u daljnjem tekstu: Fond) je istaknuo da planirani prihodi i primici Fonda za 2023. godinu iznose 400.108.430 eura, za 2024. godinu iznose 339.591.105 eura, a za 2025. godinu iznose 347.614.220 eura.

Planirani rashodi i izdaci za 2023. godinu iznose 374.534.570 eura, a odnose se na programe:

- Administrativno upravljanje i opremanje u iznosu od 16.182.795 eura,
- Programi i projekti zaštite okoliša u iznosu od 52.316.770 eura,
- Programi i projekti energetske učinkovitosti u iznosu od 181.987.650 eura,
- Gospodarenje s posebnim kategorijama otpada u iznosu od 124.047.355 eura.

Planirani rashodi i izdaci za 2024. godinu iznose 355.362.355 eura, a odnose se na programe:

- Administrativno upravljanje i opremanje u iznosu od 15.002.575 eura,
- Programi i projekti zaštite okoliša u iznosu od 48.786.325 eura,
- Programi i projekti energetske učinkovitosti u iznosu od 161.892.030 eura,
- Gospodarenje s posebnim kategorijama otpada u iznosu od 129.681.425 eura.

Planirani rashodi i izdaci za 2025. godinu iznose 310.226.940 eura, a odnose se na programe:

- Administrativno upravljanje i opremanje u iznosu od 14.491.760 eura,
- Programi i projekti zaštite okoliša u iznosu od 43.062.850 eura,
- Programi i projekti energetske učinkovitosti u iznosu od 120.064.365 eura,
- Gospodarenje s posebnim kategorijama otpada u iznosu od 132.607.965 eura.

Fond je u Prijedlogu Financijskog plana za 2023. i projekcije 2024. i 2025. godine planirao sredstva uzimajući prije svega u obzir već preuzete obveze temeljem sklopljenih ugovora s korisnicima sredstava Fonda i raspisanim javnim pozivima/natječajima, a u značajnijoj mjeri odnose se na sredstva za provođenje aktivnosti programa i projekata energetske učinkovitosti sukladno Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 09. ožujka 2022. godine u svrhu ublažavanja porasta cijene plina i sprečavanja izloženosti građana energetske siromaštva i Zaključku Vlade Republike Hrvatske od 08. rujna 2022. godine u svrhu energetske obnove obiteljskih kuća i energetske obnove stambenih zgrada te na aktivnosti vezane uz ulaganja iz Modernizacijskog fonda.

Nakon provedene rasprave Odbor je sa 7 (sedam) glasova "ZA" i 2 (dva) glasa "PROTIV" odlučio predložiti Hrvatskom saboru donošenje

DRŽAVNOG PRORAČUNA REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2023. GODINU I PROJEKCIJA ZA 2024. I 2025. GODINU

te Odluka o davanju suglasnosti na:

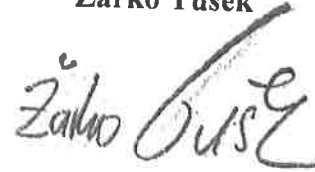
- **Financijski plan Hrvatskih voda za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu**
- **Financijski plan Hrvatskih cesta za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu**
- **Financijski plan Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu**
- **Financijski plan Hrvatske agencije za osiguranje depozita za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu**
- **Financijski plan Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu**

- **Financijski plan Centra za restrukturiranje i prodaju za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu**
- **Financijski plan Hrvatskih autocesta za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu**
- **Financijski plan HŽ Putnički prijevoz za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu**
- **Financijski plan HŽ Infrastruktura za 2023. godinu i projekcija za 2024. i 2025. godinu.**

Za izvjestitelja na sjednici Hrvatskoga sabora Odbor je odredio gospodina Žarka Tušeka, predsjednika Odbora.

PREDSJEDNIK ODBORA

Žarko Tušek

Handwritten signature of Žarko Tušek in black ink.